

Олексюк Ольга Олександрівна,

*студентка 4-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ЕКОЛОГІЧНУ БЕЗПЕКУ ТЕРИТОРІЙ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

В усі роки існування цивілізації, зокрема це 6000 років з них людство проживало у мирі лише 292 роки, відповідно ця статистика свідчить і про певний негативний вплив на природу в умовах будь-якої інтервенції, і цей вплив значно перевищує здатність біосфери до саморегуляції та ставить під загрозу можливість існування її як системи. Якщо проаналізувати історію воєн — то це історія саме знищення природи, тому правова відповідальність в галузі екології визначає виконання відповідальними особами спеціальних обов'язкових вимог законодавства щодо забезпечення екологічної безпеки в таких випадках. Особливо на даний час чітко виражається проблема правового захисту соціуму, екологічний стан якого погіршився в рази саме через війну, що відбувається на Сході нашої країни.

Так як національна безпека є досить складною системою, в якій відповідно до ЗУ «Про основи національної безпеки», виокремлено крім інформаційної, державної, гуманітарної, соціальної, воєнної і екологічну безпеку [1]. Українське законодавство в загальному визначенні зазначав, що екологічна безпека — це певний фізіологічний, біологічний, фізичний стан середовища що не є ненебезпечним для суспільства та їхнього здоров'я. Наразі екологічна безпека у великому занепаді, саме внаслідок порушення природоохоронного законодавства, зокрема проведення тих же самих військових дій на Сході. За даними на цій території було знищено тепло-, водо-, енергопостачання, зливних та очисних споруд, місць збору та утилізації відходів. Т акож яскравим прикладом при недотриманні законодавства є такі негативні наслідки як забруднення основних складових довкілля, таких як: ґрунт, атмосферне повітря, поверхневих та підземних вод. Великого негативного впливу здійснюється саме на цивільне населення, цей вплив здійснюється електромагнітним та високочастотним випромінюванням, величезної шкоди завдають різні види озброєнь, забруднюючи природу хімічними речовинами, зокрема сполуками важких металів, підвищуючи радіаційний фон. Так як нам відомо на Сході існувало безліч підприємств хімічного та вугільного комплексів, відбулись великі викиди сильнодіючих отруйних речовин в атмосферу, пожежі є постійними джерелами забруднення на території, що призводить до викиду в атмосферу стійких органічних забруднювачів. Напевне самим болючим наслідком війни є вбивство мирного населення та

військових-захисників, потрібно зазначити, що і цей факт впливає на екологію. Коли на певній території є велика кількість трупів, що згодом розкладаються, в ґрунт потрапляє утворююча отрута, яка з дощами чи з ґрунтовими водами попадають у водойми, отруюючи їх. Ще одним негативним наслідком війн є тримання місцевого населення в певній напрузі в плані загрози пов'язаної з мінами, бомбами, які ще не зірвались, при цьому вилучались досить багато земельних угідь. Всі ці дії, що порушують законодавство можна висловити одним словом — екологічна катастрофа, що характеризується руйнуванням природного середовища на певній території при цьому перетворюючи умови життя населення цієї території на небезпечне для життя і здоров'я, нормального існування тваринного та рослинного світу.

Організаційно-правове забезпечення екологічної безпеки визначає послідовність та цілеспрямованість діяльності структурно-організаційних форм, визначає методи такої діяльності, особливості їх застосування на різних стадіях процесу забезпечення екологічної безпеки [2, с. 206]. В країні створена широка нормативно-правова база, що виражає громадянські права, вона, включає: ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» (відповідно до ст. 9 кожен громадянин України має право на безпечне для життя й здоров'я навколишнє природне середовище) [3], ЗУ «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», Земельний кодекс, Лісовий кодекс та інші. Екологічний характер мають права, які закріплені і іншими законами, наприклад ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» передбачено (ст.4) право на безпечні для здоров'я та життя продукти харчування, питну воду та інше [4]. Екологічні права закріплені також у законах України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про відходи» та інші.

Отже, можна дійти висновку, що екологічна безпека в Україні забезпечується шляхом проведення виваженої державної політики, відповідно до прийнятих в установленому порядку концепцій, програм у воєнній, політичній, економічній та інших сферах. Так як на даний час існує нова наукова проблема «екологія-право-війна», то саме якщо весь світ, зокрема наша Україна при здійсненні військових операцій та інше, не буде надалі дотримуватись законодавства, усіх правил, наша екологія досягне дуже великого занепаду, що звісно дасть відображення на людях. Наразі необхідний вибір конкретних засобів та шляхів забезпечення екобезпеки територій воєнних дій з своєчасним вжиттям заходів, адекватних характеру і масштабу загроз національним інтересам.

Список використаних джерел

1. Про основи національної безпеки України : Закон України від 1 черв. 2003 р. // Відомості Верховної Ради України, — 2003. — № 29. — Ст. 1433.

2. Аіщрејцов В, І, Право екологічної безпеки : павч. та наук.-практ, посіб. / В. І. Андрейцев — Київ : Знання-Прес, 2002. — 332 с.
3. Про охорону навколишнього середо вища : Закон України від 25 черв. 1991 р. // Відомості Верховної Ради України, — 1996. — Лі 41. — Ст. 546.
4. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24 лют. 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — Лі 27. — С. 218.

Науковий керівник:!, ю. н., доцент Чумаченко І. Є.